

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ СТРАХОВОЇ МЕДИЦИНИ

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

22 Охорона здоров'я
226 Фармація, промислова фармація
Фармація, промислова фармація
другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Смірнова Ганна Василівна, ст. викладач кафедри загальної та клінічної фармакології	+380997304334	sealineodessa@gmail.com
Галина Петрівна Пекліна, д. мед. наук, професор, зав. кафедри загальної та клінічної фармакології	0503908002	omi@mgu.edu.ua
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Основи страхової медицини – є однією з найважливіших профільних дисциплін, яка формує у майбутніх фахівців професійно-необхідні знання, вміння та навички щодо організації надання якісної фармацевтичної допомоги населенню з урахуванням принципів Належної фармацевтичної (аптечної) практики та сучасних стандартів якості аптечних послуг.

Одним з пріоритетів діяльності будь-якої соціально орієнтованої держави, статусу якої прагне набути Україна, є ефективний розвиток системи охорони здоров'я, складовою якого є баланс між потребами громадян в якісних і доступних медичних послугах та можливостями їх забезпечення за рахунок державного фінансування. Забезпечення ефективного використання обмежених фінансових ресурсів і одночасне поліпшення якості та доступності медичної допомоги населенню вимагають створення відповідних мотивацій у всіх учасників системи

охорони здоров'я. Це, в свою чергу, вимагає застосування нових механізмів державного управління галуззю. За досвідом розвинутих європейських країн, одним з таких ключових механізмів є перехід до моделі страхової медицини.

Сучасні професійно-кваліфікаційні вимоги до підготовки провізорів та інших фахівців фармацевтичної галузі досить високі у зв'язку з процесами глобалізації, трансформації, інтеграції та реформування вітчизняної фармації. В процесі вивчення основ страхової медицини здобувачі вищої освіти опановують знання, вміння та навички у галузі страхування; ознайомлення з сучасними видами та формами страхування; засвоєння принципів актуарних розрахунків; ознайомлення з сучасними системами організації охорони здоров'я в світі; засвоєння особливості страхової моделі організації системи охорони здоров'я; ознайомлення з принципами та сучасними моделями лікарського страхування; засвоєння принципів чинної організації медичного страхування в Україні.

Предметом вивчення дисципліни є фінансові аспекти управління процесами створення і ефективного використання потенціалу страхових організацій, які здійснюють діяльність на вітчизняному ринку медичного страхування.

Метою вивчення Основ страхової медицини – є досягнення основних кінцевих цілей, визначених у освітньо-професійній програмі «Фармація» за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація», а саме - формування у студентів системи знань щодо організації фармацевтичного забезпечення населення в умовах функціонування страхової моделі організації системи охорони здоров'я.

Передумови для вивчення дисципліни Основ страхової медицини: організація та економіка фармації, історія медицини та фармації, етика та деонтологія у фармації, аптечна технологія лікарських засобів, фармакотерапія, фармакологія.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи страхової медицини» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК. 13. Здатність нести етичну відповідальність за дії, пов'язані із застосуванням власних знань та суджень.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК. 3. Здатність визначати перспективні напрямки та завдання фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я та соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами для реалізації доступної і ефективної фармакотерапії та профілактики захворювань населення.

ФК. 4. Здатність визначати потреби галузі охорони здоров'я з метою розробки та виробництва життєво необхідних, доступних, якісних, ефективних та безпечних лікарських засобів.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 20. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, міжнародні та європейські стандарти, вимоги належних практик у фармації.

ФК 21. Здатність продемонструвати та застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички спілкування, фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на моральних зобов'язаннях та цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України і керівництв ВООЗ.

Навчальна дисципліна **Основи страхової медицини** забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 4. Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.

ПРН 14. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРН 24. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичногостраховання та реімбурсації вартості ліків.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

об'єктивну необхідність, сутність та роль страхового менеджменту в умовах розбудови медичного страхування; сутність, форми та види добровільного медичного страхування; основні типи організаційних структур страхових організацій на вітчизняному ринку медичного страхування; органи управління страховою організацією та їх особливості; умови добровільного медичного страхування згідно договору страхування на вітчизняному ринку медичного страхування; моделі обов'язкового медичного страхування в різних країнах світу; технологію врегулювання страхових претензій в системі медичного страхування; основні підходи до управління відбором ризиків на страхування ринку медичного страхування.

Уміння:

застосовувати на практиці знання законодавства та здобуті навички; використовувати міжнародно-правові акти та чинне законодавство України, що регулює питання медичного страхування; давати оцінку локальним нормативним актам та іншим медико-правових документам.

Навички:

самостійно здійснювати аналіз нормативно-правових актів, що регулюють сферу страхової медицини; вміння користуватись законами та підзаконними; нормативно-правовими актами в сфері охорони здоров'я та страхової медицини; розуміння основних понять та категорії в сфері медичного страхування; вміння дати визначення таким поняттям як страховик, страхувальник, застрахована особа; знання видів та форм медичного страхування; знання з правового регулювання обов'язкового та добровільного медичного страхування в Україні; знання основних законодавчих положень, що регулюють сферу страхування діяльності медичних працівників.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/12	28/12	78/96	5/5	9/9	вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			усього	Заочна форма		
		у тому числі				у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Страхування як економічна категорія.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 2. Загальні поняття страхування.	16	2	4	10	14	2	2	10
Тема 3. Ризик як основа страхової діяльності. Управління ризиками в страховій діяльності.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 4. Теоретичні основи актуарних розрахунків.	16	2	4	10	14	2	2	10
Тема 5. Форми страхування (обов'язкове та добровільне).	16	2	4	10	12	2		10
Тема 6. Охорона здоров'я - різновид діяльності в соціальній сфері.	16	2	4	10	12		2	10
Тема 7. Сучасні системи організації охорони здоров'я. Страхова модель організації системи охорони здоров'я.	12		2	10	10			10
Тема 8. Медичне страхування в Україні: види добровільного медичного страхування. Лікарське страхування.	4		2	2	10			10
Тема 9. Програма заходів щодо введення страхової медицини в Україні.	8	2	2	4	10			10
Тема 10. Оплата провайдерів медичної допомоги в системі обов'язкового медичного страхування.	4		2	2	10	2	2	6
Усього годин	120	14	28	78	120	12	12	96
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Страхування як економічна категорія. Страхування як економічна категорія: визначення поняття, економічна сутність. Специфічність страхування як економічної категорії (специфічні ознаки страхування). Функції страхування: заощаджувальна, ризикова, превентивна, контрольна. Загальні принципи страхування: страховий інтерес, максимальна добросовісність суб'єктів страхування, відшкодування витрат у межах збитків, вільний вибір страхувальником страховика, вільний вибір страховиком страхувальника. Об'єктивна необхідність страхування в умовах ринкової економіки. Роль страхування в медичній та фармацевтичній галузі.	2	2
2	Тема 2. Загальні поняття страхування. Страхова термінологія. Поняття «страхові продукти» та «страхові послуги». Страховий захист. Страхова відповідальність. Об'єкти страхування. Суб'єкти страхування. Страхівник. Страхувальник. Застрахований. Страховий ризик. Страховий випадок. Страхова сума. Страхова премія. Страхове забезпечення. Страховий збиток. Страхове відшкодування. Страховий фонд. Співстрахування. Перестрахування. Диверсифікація. Франшиза. Суброгація. Контрибуція. Страхова угода.	2	2
3	Тема 3. Ризик як основа страхової діяльності. Управління ризиками в страховій діяльності. Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Ризик як об'єктивна передумова страхових відносин. Рівень ризику. Частота ризику. Ознаки страхового ризику. Суб'єктивні та об'єктивні ризики. Матеріальні і нематеріальні ризики. Чисті і спекулятивні ризики. Визначення страхового ризику. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Поняття ризик-менеджменту в страхуванні. Основні методи управління ризиками в страховій діяльності. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик. Виключення ризику. Активне й пасивне запобігання ризику. Ситуаційний план.	4	2
4	Тема 4. Теоретичні основи актуарних розрахунків. Поняття актуарних розрахунків. Задачі актуарних розрахунків. Поняття страхової статистики. Основні показники страхової статистики. Поняття страхового тарифу, його економічний зміст. Складові елементи страхового тарифу, їх призначення та розрахунок. Методи розрахунку страхових тарифів. Тарифна політика страховика. Особливості розрахунку тарифів в майновому страхуванні. Особливості розрахунку тарифів в особистому страхуванні. Особливості ціноутворення на страхові послуги в сучасних умовах страхового ринку України.	2	2
5	Тема 5. Форми страхування (обов'язкове та добровільне). Обов'язкове та добровільне страхування: характерні ознаки, відмінності, умови функціонування на страховому ринку. Види обов'язкового страхування в Україні згідно з Законом про страхування. Системи страхування: за загальною вартістю майна, за пропорційною відповідальністю, за відновленою вартістю майна, першого ризику, за межею відповідальності, з франшизою.	4	2

6	Тема 6. Охорона здоров'я - різновид діяльності в соціальній сфері. Охорона здоров'я - соціальна сфера суспільного життя. Поняття «суспільне благо». Матеріальні та нематеріальні суспільні блага. Охорона здоров'я як галузь створення нематеріальних суспільних цінностей. Поняття «людські ресурси», «медичні послуги». Медичні послуги - продукт нематеріального виробництва охорони здоров'я, їх характерні особливості. Характерні риси економіки охорони здоров'я як окремої галузі нематеріального виробництва.	4	
7	Тема 7. Сучасні системи організації охорони здоров'я. Страхова модель організації системи охорони здоров'я. Сучасні системи організації охорони здоров'я: визначення поняття, мета діяльності. Класифікація систем охорони здоров'я. Модель системи охорони здоров'я Н.А. Семашко: основні принципи, переваги та недоліки. Модель системи охорони здоров'я У. Бевериджа: основні принципи, переваги та недоліки. Модель системи охорони здоров'я О. Бісмарка: основні принципи, переваги та недоліки. Приватна форма організації охорони здоров'я: основні принципи, переваги та недоліки. Страхова модель організації системи охорони здоров'я: основні принципи, джерела фінансування, розмір та джерела відрахувань для оплати медичних послуг робочої та неробочої частки населення. Принципи лікарського забезпечення застрахованих та незастрахованих жителів країни. Центральний, регіональний та місцевий рівні функціонування страхової моделі охорони здоров'я. Переваги та недоліки страхової моделі в порівнянні з державною та приватною. Рівні організації служб охорони здоров'я при страховій системі охорони здоров'я.	4	2
8	Тема 8. Медичне страхування в Україні: види добровільного медичного страхування. Лікарське страхування. Медичне страхування: визначення поняття, економічна сутність. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування. Обов'язкове медичне страхування. Добровільне медичне страхування. Види добровільного страхування в Україні: страхування амбулаторної допомоги, стаціонарної допомоги, невідкладної допомоги, окремих видів медичної допомоги. Лікарське страхування: поняття, мета та завдання. Загальні принципи лікарського страхування. Вимоги до генеричної та терапевтичної заміни лікарських препаратів в умовах функціонування формулярної системи та лікарського страхування. Реімбурсація. Досвід лікарського страхування у провідних країнах світу. Лікарняні каси.	2	
9	Тема 9. Програма заходів щодо введення страхової медицини в Україні. Основні принципи охорони здоров'я населення України. Основи чинного законодавства України про охорону здоров'я. Об'єктивні причини необхідності реформування системи охорони здоров'я в сучасних умовах. Основні напрямки реформування системи охорони здоров'я в країнах східної Європи. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України: кінцева мета та шляхи реалізації концепції. Основні напрямки реформування системи охорони здоров'я в Україні: реформування економічних засад системи охорони здоров'я, реорганізація системи управління у сфері охорони здоров'я, кадрова політика у системі охорони здоров'я, реформування системи лікарського забезпечення населення	2	
10	Тема 10. Оплата провайдерів медичної допомоги в системі обов'язкового медичного страхування. Оплата надавачів первинної медико-санітарної допомоги. Методи фінансування первинної медико-санітарної допомоги в системі ОМС: оплата за тарифними ставками; гонорарний метод; квазі-гонорарний (класичний) метод факторні методи; оплата лікування окремого епізоду (закінченого випадку); поособове фінансування; змішана система оплати. Методи, варіанти та механізми оплати роботи стаціонарів. Методи фінансування спеціалізованої і стаціонарної допомоги: ретроспективні та проспективні (перспективні, попередні) методи. Проспективні методи оплати роботи стаціонарів: постатейний бюджет; поособове фінансування; глобальний бюджет. Ретроспективні методи оплати	2	

<p>роботи стаціонарів в системі ОМС: добова оплата; оплата за кожний випадок надання медичної допомоги; оплата за послугу на основі преїскуранту або пакету мед.послуг; гонорар за медичну послугу. Ризики застосування ретроспективної оплати. Оплата роботи стаціонарів за кількістю фактично проведених ліжко-днів: модифікації методу. Оплата роботи стаціонарів за кожний випадок надання медичної 16 допомоги. Типи коефіцієнтів коректування ставки оплати роботи стаціонарів за пролікований випадок. Метод клініко-статистичних груп (КСГ) або групових економічних стандартів. Системи DRG в зарубіжних країнах. Основні принципи формування клініко-витратних груп: медична однорідність або клінічна узгодженість; економічна однорідність або однакова ресурсоемкість; статистична репрезентативність. Зарубіжний досвід фінансування закладів охорони здоров'я та оплати праці медичних працівників.</p>		
Всього	28	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи страхової медицини» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Вирішення ситуаційних задач.
8. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Страхування як економічна категорія. Реферат: Страхування як економічна категорія: визначення поняття, економічна сутність.	10	10
2	Тема 2. Загальні поняття страхування. Реферат: Франшиза. Суброгація. Контрибуція. Страхова угода.	10	10
3	Тема 3. Ризик як основа страхової діяльності. Управління ризиками в страховій діяльності. Поняття ризику. Реферат: Основні характеристики ризику.	10	10
4	Тема 4. Теоретичні основи актуарних розрахунків. Реферат: Особливості ціноутворення на страхові послуги в сучасних умовах страхового ринку України.	10	10
5	Тема 5. Форми страхування (обов'язкове та добровільне).	10	10

	Реферат: Обов'язкове та добровільне страхування: характерні ознаки, відмінності, умови функціонування на страховому ринку. Види обов'язкового страхування в Україні згідно з Законом про страхування.		
6	Тема 6. Охорона здоров'я - різновид діяльності в соціальній сфері. Реферат: Охорона здоров'я - соціальна сфера суспільного життя. Медичні послуги - продукт нематеріального виробництва охорони здоров'я, їх характерні особливості. Характерні риси економіки охорони здоров'я як окремої галузі нематеріального виробництва.	10	10
7	Тема 7. Сучасні системи організації охорони здоров'я. Реферат: Страхова модель організації системи охорони здоров'я. Сучасні системи організації охорони здоров'я: визначення поняття, мета діяльності. Рівні організації служб охорони здоров'я при страховій системі охорони здоров'я.	10	10
8	Тема 8. Медичне страхування в Україні: види добровільного медичного страхування. Реферат: Лікарське страхування. Медичне страхування: визначення поняття, економічна сутність. Реімбурсація. Досвід лікарського страхування у провідних країнах світу. Лікарняні каси.	2	10
9	Тема 9. Програма заходів щодо введення страхової медицини в Україні. Реферат: Основні принципи охорони здоров'я населення України. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України: кінцева мета та шляхи реалізації концепції.	4	10
10	Тема 10. Оплата провайдерів медичної допомоги в системі обов'язкового медичного страхування. Реферат: Оплата надавачів первинної медико-санітарної допомоги.	2	6
	Всього	78	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Артюх Т.М. Страхування: (розділ «Медичне страхування»), Підручник - К.: КНЕУ, 2002. - 559 с.
2. Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування: кредитно-модульний курс. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 412 с.
3. Вовчак О.Д. Страхування: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни - Львів: Комерц. Академія., 2002. - 146 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/ В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, В.В. Рудень та ін.; під ред. В.Ф. Москаленка. - Вінниця: Нова Книга, 2010. - 288 с. 5. Радиш Я.Ф. Медичне страхування: навчальний посібник - Київ: Вид-во НАДУ, 2005. - 88 с.

Допоміжна

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. - К.: Знання, 2005. - 320 с.

2. Бідний В.Г., Орлова Н.М. Медичне страхування - К.: Задруга, 2000. - 134 с.
3. Бондар О.В., Залетов О.М., Фурсевич П.П. Обов'язове страхування. - К.: «Вее-Zone», 2005. - 496 с.
4. Дяченко Є. В. Сучасний стан корпоративного медичного страхування в Україні. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2011. — № 26. — С. 270—275.
5. Зименковський А.Б., Пономаренко В.М., Трем О.Ю. Роль і місце клінічного провізора в лікувально-профілактичному закладі (методичні рекомендації). - Київ, 2005. - 27 с.
6. Зименковський А.Б., Пономаренко В.М., Трем О.Ю. Участь клінічного провізора в організації та впровадженні раціонального фармацевтичного менеджменту у багатопрофільній лікарні (методичні рекомендації). - Київ, 2005. - 54 с.
7. Зименковський А.Б., Пономаренко В.М., Матвійчук Б.О. Організація стандартизації медичних технологій в Україні. - Львів-Київ: Ліга-Прес, 2003. - 192 с.
8. Козьменко С. Аналіз законодавчих ініціатив щодо обов'язкового медичного страхування в Україні. Вісник Української академії банківської справи. 2012. № 2 (33). С. 62—68.
9. Костюченко О. Зміст та специфіка трудової функції лікаря. Форум права. 2008. № 3. — С. 241—251.
10. Котова С. Проблеми запровадження загальнообов'язкового державного медичного страхування в Україні. Тернопіль: ТНЕУ, 2010. Вип. 6. С. 91—96.
11. Лівак П. Перспективи впровадження загальнообов'язкового медичного страхування в Україні //Підприємництво, господарство і право. - 2008. - № 1. - С. 62-66.
12. Москаленко В.Ф. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст, Книга плюс: Київ, 2008, — 320 с.
13. Немченко А. С., Косяченко К. Л., Немченко О. А. Ціноутворення на лікарські засоби : моногр. -. Х., 2012 - 307 с.
14. Пліса В.Й. Страхування. - К.: Каравела, 2005. - 392 с.
15. Правова регламентація лікарської діяльності (медичне законодавство). Підручник. М.В. Банчук, Б.В. Михайличенко, І.Ю. Хміль, О.І. Артеменко - Київ, 2010. -312 с.
16. Рудень В.В. Передумови запровадження обов'язкового медичного страхування // Фінанси України. - 2006. - № 10. - С. 71-78.
17. Рудень В.В. Страхова медицина і медичне страхування. / В.В.Рудень. - Львів: Облкнигдрук, 1999. - 304 с.
18. Степаненко А.В. Реформування системи охорони здоров'я на засадах медичного страхування: об'єктивна необхідність та українські реалії. - Економічний часопис - 2004. - №10. - С. 29-30.
19. Стецюк Т.І. Необхідність та значення медичного страхування осіб, що виїждять за кордон - Фінанси, облік і аудит: Вип. 5.-К.: КНЕУ 2005. - С.145-150.
20. Страхування: теорія та практика / За ред. Н.М. Внукової. - Х.: Бурун-книга, 2004. - 376 с.
21. Стеценко В. Обов'язкове медичне страхування в Україні: тези до нормативно-правового забезпечення. Публічне право. 2013. № 2. С. 57—63.
22. Фармацевтична енциклопедія /голова ред. ради та автор передмови В.П. Черних-К.; Моріон, 2010. - 1632 с.
23. Федорова М.В. Порівняльний аналіз систем соціального страхування України та зарубіжних країн. - Наукові праці НДФІ. - 2002. - № 1. - С.64 - 72 25.
24. Юрій С.І., Шаварина М., Шаманська Н. Соціальне страхування. Підручник. - К.: Кондор, 2004. - 462 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я" від 30 листопада 2016 р. № 1013-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-D180>
2. Проект Закону України " Про лікарняні каси" від 10.01.2017 р. № 5664. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2017p.3>.
3. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я URL: <http://www.moz.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики URL: <http://www.msp.gov.ua>